Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА ОБЩИЯ СЪД (трети разширен състав)

25 май 2016 година*

„Арбитражна клауза — Пета рамкова програма за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности (1998—2002 г.) — Договор в областта „Енергия, околна среда и устойчиво развитие“ — Разваляне на договора — Възстановяване на част от авансово изплатените суми — Лихви за забава — Производство, проведено в отсъствието на ответника“

По дело T-226/14

Европейска комисия, за която се явяват първоначално L. Cappelletti и F. Moro, а впоследствие F. Moro — в качеството на представители, подпомагани от R. van der Hout, адвокат,

ищец,

срещу

McCarron Poultry Ltd, установено в Килакорн Емивейл (Ирландия),

ответник,

с предмет иск на основание член 272 ДФЕС за осъждане на ответника да възстанови част от аванса, изплатен от Комисията по договор NNE5/1999/20229, заедно с лихва за забава,

ОБЩИЯТ СЪД (трети разширен състав),

състоящ се от: S. Papasavvas, председател, I. Labucka, C. Wetter, E. Bieliūnas (докладчик) и V. Kreuschitz, съдии,

секретар: E. Coulon,

предвид изложеното в писмената фаза на производството

постанови настоящото

Решение

Обстоятелствата по спора

1 На 27 април 2001 г. Европейската общност, представлявана от Комисията на Европейските общности, сключва с дружеството S., като координатор, и с изпълнителите A., E., I. и McCarron Poultry Ltd (наричано по-нататък „ответникът“) договор NNE5/1999/20229 (наричан по-нататък

* Език на производството: английски.

„договорът“), наречен „Действия на Общността в рамките на специфичната програма за НИТР и демонстрации по темата: „Енергия, околна среда и устойчиво развитие“ — Част Б: програма „Енергия“, в рамките на Пета рамкова програма за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности (1998—2002 г.) за изпълнение на проекта Optimised Biomass CHP Plant for Monaghan Integrating Condensing Economiser Technology (Оптимизирана централа за когенерация в Монаган, работеща с биомаса и използваща технологията на кондензния икономайзър).

2 Договорът е съставен на английски език и съгласно член 5, параграф 1 за него се прилага белгийското право. Според член 8, параграф 1 от договора същият има три приложения, които са неразделна част от него. Приложение I съдържа описание на работата, която трябва да се извърши, в приложение II са посочени приложимите към договора общи условия, а в приложение III — дадените пълномощни.

3 Член 5, параграф 2 от договора съдържа следната арбитражна клауза по смисъла на член 272 ДФЕС:

„Първоинстанционният съд [понастоящем Общият съд], а при обжалване Съдът на Европейските общности [понастоящем Съдът на Европейския съюз], е единственият компетентен да реши всеки спор, възникнал между Общността, от една страна, и страните по договора, от друга страна, относно действителността, изпълнението и тълкуването на настоящия договор“.

4 Според член 2, параграф 1 от договора проектът трябва да продължи 58 месеца, считано от първия ден на месеца след подписването на договора и от последната страна по него. Става въпрос за периода от 1 май 2001 г. (начална дата на проекта) до 28 февруари 2006 г.

5 Що се отнася до финансовата помощ от Общността, член 3 от приложение II гласи следното:

„1. Финансовата помощ от Общността се предоставя при спазване на следните принципи:

а) На координатора се изплаща първоначален аванс не по-късно от 60 дни след подписването на договора и от последната страна. Координаторът разпределя този аванс в съответствие с насоките в примерната подробна разбивка на допустимите разходи, намираща се след подписите в настоящия договор.

[…]

3. Освен ако се установи друго в съответствие с член 26 от настоящото приложение, до одобряването на окончателния доклад всички плащания се считат за авансови.

4. […]

В случай че средства, подлежащи на възстановяване от страна по договора, не бъдат възстановени в определения от Комисията срок, последната начислява върху тях лихва при лихвения процент, прилаган от Европейската централна банка относно нейните основни операции по рефинансиране в първия ден от месеца, в който изтича определеният от Комисията срок, увеличен с един пункт и половина, освен ако лихвата не се дължи по силата на друга разпоредба на настоящия договор. Лихва се дължи за периода от първия ден след изтичането на срока до датата на получаване от Комисията на подлежащите на възстановяване средства“.

6 Член 6, параграф 2 от договора гласи:

„Когато изпълнението на проекта зависи от получаване на административно разрешение и това разрешение не е дадено в едногодишен срок от началната дата, посочена в член 2, параграф 1, Комисията може незабавно да развали договора в съответствие с член 7 от приложение II към него“.

7 Член 7, параграф 6, трета алинея от приложение II към договора, озаглавено „Разваляне на договора или прекратяване на участието на страна по него“, предвижда следното:

„При разваляне на договора или прекратяване на участието на страна по него:

а) […] Комисията може да поиска възстановяване на цялата отпусната от Общността финансова помощ или на част от нея, като отчете естеството на започнатата работа, резултата от нея, както и ползата ѝ за Общността в рамките на съответната специфична програма.

[…]“.

8 Съгласно член 3, параграф 4, първа алинея от приложение II към договора, „[к]огато размерът на дължимата от Общността финансова помощ, с евентуалните корекции, включително след финансов одит по член 26 от настоящия договор, е по-малък от общия размер на плащанията по параграф 1, първа алинея от този член, съответните страни по договора възстановяват разликата в евро в срок, определен от Комисията в искането ѝ, отправено с препоръчано писмо с обратна разписка“.

9 На основание член 3 от договора, изменен с анекс № 1, подписан на 6 септември 2004 г., общият размер на допустимите разходи по проекта е фиксиран на 46 388 002 EUR, а общият размер на финансовата помощ от Общността — на 2 975 000 EUR.

10 На 21 юни 2001 г. Комисията изплаща първоначален аванс в размер на 892 500 EUR по банковата сметка на дружеството S., а след това на 12 декември 2003 г. прави междинно плащане в размер на 71 862,28 EUR. След това дружеството S. трябва в качеството си на координатор да разпредели тези суми между отделните страни по договора съобразно с насоките в примерната подробна разбивка на допустимите разходи, приложена към договора.

11 С анекс № 1 към договора дружеството S. се оттегля от проекта и считано от 1 май 2003 г., е заместено като координатор от ответника.

12 След подписване на този анекс първоначалният координатор превежда на ответника изплатените от Комисията средства. Преводът е направен на 17 септември 2004 г.

13 С изпратено до ответника препоръчано писмо с обратна разписка от 7 декември 2005 г. Комисията посочва, че при проекта е налице значително „забавяне още от самото му започване“ и че „[с]амо малка част от предвидените в договора работи е извършена до [тази дата]“. Пак от това писмо, а също и от електронното писмо, изпратено от ответника на 13 юни 2005 г., както и от междинните доклади, които той изготвя на 31 май и на 15 ноември 2005 г., се установява, че страните по договора не са в състояние да получат разрешенията, необходими за изпълнението на проекта.

14 Ето защо и тъй като до приключването на проекта остават само три месеца, Комисията уведомява ответника какви документи се изискват, за да може да поиска продължаване на срока на проекта чрез подписване на анекс към договора в съответствие с член 7 от последния.

15 С писмо от 17 януари 2006 г. ответникът иска продължаване на срока на договора с още три години, но не представя нито един от документите, изискани от Комисията с писмото от 7 декември 2005 г.

16 С препоръчано писмо с обратна разписка от 20 март 2006 г. Комисията уведомява ответника, че молбата му за продължаване на срока не може да бъде приета, тъй като, от една страна, не са получени основните разрешения, необходими за изпълнение на проекта, така че не съществува „никаква възможност той да бъде успешно приключен в разумен срок“, и от друга страна, тази молба е получена от Комисията едва на 3 февруари 2006 г., т.е. след изтичане на предвидения в член 7 от договора срок, в който може да се иска той да бъде изменен, а именно 1 януари 2006 г.

17 Ето защо със същото писмо Комисията уведомява ответника за намерението си да развали договора в съответствие с член 7, параграф 1, буква а) от приложение II към договора и член 6, параграф 2 от договора. Комисията уведомява ответника, че разваля договора, считано от датата на получаване на посоченото писмо.

18 Накрая, за да приключи административното производство, Комисията иска от ответника в едномесечен срок от получаването на писмото да ѝ представи окончателен обобщаващ доклад и окончателна разбивка на разходите за периода от началната дата на проекта до датата на неговото приключване.

19 Тъй като по време на проекта е получила четири различни варианта на формуляра, обобщаващ сумите, платени от координатора на останалите страни („формуляр Е3“), след получаване на окончателния обобщаващ доклад и окончателната разбивка на разходите на 5 май 2006 г., с препоръчано писмо с обратна разписка от 15 май 2007 г. Комисията приканва страните по договора да ѝ изпратят декларации за размера на средствата, които са получили (и в някои случаи — превели обратно) по проекта, за да установи за всяка страна каква сума следва да се изплати от Европейския съюз или да се възстанови на Европейския съюз.

20 Дружествата E., I. и A. изпращат на Комисията декларациите си с писма съответно от 8 и 12 юни и 17 септември 2007 г. От тези декларации следва, че дружествата I. и A. не са получили средства като страни по договора, докато дружеството E. е получило определена сума по проекта.

21 След размяна на множество писма с ответника и дружеството S. с цел да се установи какви суми са изплатени в рамките на проекта и след анализ на финансовите и техническите доклади, представени в рамките на проекта, Комисията определя за всяка от страните по договора одобрените допустими разходи, дължимата от Съюза помощ, изплатената от Съюза помощ и накрая — сумите, които Съюзът следва да изплати или да си възстанови.

22 Подлежащата на възстановяване от ответника сума възлиза на 848 926,33 EUR и е изчислена, като от финансовата помощ, която това дружество е получило от Съюза след подписването на анекс № 1 към договора, общо в размер на 964 362,28 EUR, включваща предварителното финансиране в размер на 892 500 EUR и междинното плащане в размер на 71 862,28 EUR, са приспаднати помощта, дължима на ответника (4 073,54 EUR), помощта, преведена от него на дружеството S. (40 782,04 EUR за разходите за координиране и за проекта) и на дружеството E. (18 844,45 EUR), както и финансовата помощ, която той трябва да преведе на дружеството I. (41 458,53 EUR) и на дружеството A. (10 277,39 EUR).

23 С препоръчано писмо с обратна разписка от 27 април 2010 г. Комисията изпраща на ответника предизвестие, с което го уведомява за намерението си да му изпрати дебитно известие за възстановяване на сумата 848 926,33 EUR, при условие че в четириседмичен срок от датата на получаване на писмото ѝ представи доказателства, че е превел съответните суми на дружествата I. и A. С това писмено предизвестие Комисията уточнява, че ако не бъдат представени

доказателства за плащане, сумата, която ответникът трябва да върне, вместо 848 926,33 EUR ще бъде 900 662,25 EUR, представляващи сбора на сумата, която ответникът трябва да възстанови, и финансовата помощ, която Комисията ще трябва тепърва да изплати на дружествата I. и A., възлизаща съответно на 41 458,53 EUR и 10 277,39 EUR.

24 Ответникът не представя никакво доказателство за плащане в полза на дружествата I. и A., не връща дължимата сума и не оспорва изчисленията в писменото предизвестие, поради което Комисията издава срещу него дебитно известие № 3241009140 за сумата 900 662,25 EUR. С дебитното известие, изпратено с препоръчано писмо с обратна разписка на 24 септември 2010 г., се уточнява, че ако посочената в него сума не бъде върната до 30 ноември 2010 г., върху главницата ще бъде начислена лихва.

25 На 2 декември 2010 г. Комисията изпраща на ответника напомнително писмо и след като той продължава да не плаща, с препоръчано писмо с обратна разписка от 4 януари 2011 г. го кани да ѝ плати главницата с лихва за забава, изчислена съгласно член 3, параграф 4 от приложение II към договора.

Производство и искания на Комисията

26 Комисията предявява настоящия иск с искова молба, подадена в секретариата на Общия съд на 15 април 2014 г.

27 След два неуспешни опита за връчване на исковата молба на ответника по реда на член 100, параграф 1 от Процедурния правилник на Общия съд от 2 май 1991 г., направени съответно на 25 април и 3 юли 2014 г., по молба на Комисията Общият съд решава да връчи исковата молба на ответника чрез съдебен призовкар.

28 Исковата молба е надлежно връчена на ответника от съдебния призовкар на 17 ноември 2014 г.

29 След като в определения му срок ответникът не представя писмена защита, на 10 март 2015 г. Комисията отправя до Общия съд искане да уважи иска ѝ на основание член 122, параграф 1 от Процедурния правилник от 2 май 1991 г. Секретариатът връчва на ответника тази молба.

30 Тъй като един от членовете на трети състав се оказва възпрепятстван да изпълнява функциите си, председателят на Общия съд определя друг съдия за попълване на състава.

31 В рамките на процесуално-организационните действия, предвидени в член 64 от Процедурния правилник от 2 май 1991 г., с писмо от 11 юни 2015 г. Общият съд поставя на Комисията въпроси, на които тя отговаря на 9 юли 2015 г.

32 По предложение на трети състав Общият съд решава на основание член 28 от Процедурния правилник на Общия съд да преразпредели делото на разширен съдебен състав.

33 Комисията моли Общия съд:

— да осъди ответника да ѝ заплати дължимата сума от 976 663,34 EUR, представляваща главница в размер на 900 662,25 EUR и лихва за забава в размер на 76 001,09 EUR, изчислена при лихвен процент 2,50 % за периода от 1 декември 2010 г. до 15 април 2014 г.,

— да осъди ответника да ѝ заплаща лихва в размер на 61,69 EUR дневно, считано от 16 април 2014 г. до окончателното плащане на дължимата сума, и

— да осъди ответника да заплати съдебните разноски.

От правна страна

По приложимостта на член 123, параграф 3 от Процедурния правилник

34 Следва да се посочи, че макар исковата молба на Комисията да е редовно връчена на ответника, последният не представя в определения срок писмена защита по смисъла на член 46 от Процедурния правилник от 2 май 1991 г. Поради това на 10 март 2015 г. Комисията подава молба по член 122, параграф 1 от Процедурния правилник от 2 май 1991 г., с която моли Общия съд да уважи иска ѝ. На 1 юли 2015 г. обаче влиза в сила новият процедурен правилник на Общия съд, член 123 от който съдържа нови разпоредби относно провеждането на производството в отсъствие на ответника. Ето защо трябва да се определи коя е приложимата в случая разпоредба.

35 В това отношение следва да се припомни, че като процесуални разпоредби разпоредбите на новия процедурен правилник се прилагат незабавно, считано от датата на влизане в сила на посочения правилник (определения от 10 декември 1997 г., Smets/Комисия, T-134/96, EU:T:1997:193, т.16 и от 30 май 2002 г., Coe Clerici Logistics/Комисия, T-52/00, EU:T:2002:134, т. 23), и следователно — по всички висящи към момента на влизането му в сила дела (решение от 12 ноември 1981 г., Meridionale Industria Salumi и др., 212/80 à 217/80, EU:C:1981:270, т. 9), освен ако друго не е предвидено по-специално в преходни разпоредби.

36 В случая няма преходна разпоредба, която изрично да се отнася до член 123 от Процедурния правилник.

37 Следователно трябва да се приеме, че тази разпоредба се прилага незабавно, считано от датата на влизане в сила на Процедурния правилник на 1 юли 2015 г., т.е. и по настоящото дело.

38 Дори да се предположи, че правилата, приложими към уважаването на исканията на ищеца или жалбоподателя в производство, което се провежда в отсъствието на ответника, могат да се считат като отчасти материалноправни, доколкото засягат пряко интересите на страните по делото, това обстоятелство не би било от значение. Всъщност, тъй като фактическият състав на правоотношението, което възниква при непредставянето на писмена защита и подаването на молба за уважаване на исканията на ищеца или жалбоподателя, е завършен едва при произнасянето на Общия съд по тази молба, посочените правила се прилагат незабавно (вж. в този смисъл решение от 11 декември 2008 г., Комисия/Freistaat Sachsen, C-334/07P, EU:C:2008:709, т. 43 и 44 и цитираната съдебна практика).

По същество

39 Според член 123, параграф 3 от Процедурния правилник Общият съд уважава исканията на ищеца или жалбоподателя, освен ако разглеждането на иска или жалбата явно не е от неговата компетентност или ако този иск или жалба е явно недопустим(а) или явно лишен(а) от всякакво правно основание.

40 При това положение е достатъчно Общият съд да установи, че в случая, първо, по силата на съдържащата се в член 5, параграф 2 от договора арбитражна клауза по смисъла на член 272 ДФЕС е компетентен да разгледа настоящия спор, второ, няма никакво съмнение, че искът е допустим, и трето, с оглед на разпоредбите на договора, припомнени в точки 2—9 по-горе, и на фактите, изложени от Комисията в исковата молба и подкрепени от доказателствата по делото, искът не е явно лишен от всякакво правно основание.

41 Следователно исканията на Комисията, припомнени в точка 33 по-горе, следва да бъдат уважени.

42 Освен това, що се отнася до плащането на лихва за забава, от член 3, параграф 4, втора алинея от приложение II към договора, следва, че върху дължимите суми се начислява лихва за забава при лихвения процент, прилаган от Европейската централна банка (ЕЦБ) относно нейните основни операции по рефинансиране в първия ден от месеца, в който изтича определеният от Комисията срок, увеличен с един пункт и половина. Определеният от Комисията срок е до 30 ноември 2010 г., поради което следва да се вземе предвид лихвеният процент, който е в сила към 1 ноември 2010 г. От *Официален вестник на Европейския съюз* (ОВ C 298, 2010 г., стр. 5) следва, че на 1 ноември 2010 г. лихвеният процент, прилаган от Европейската централна банка относно нейните основни операции по рефинансиране, е 1 %. При тези обстоятелства следва да се приеме, че приложимият в случая годишен лихвен процент е 2,50 %.

43 Член 3, параграф 4, втора алинея от приложение II към договора предвижда също така, че лихвата се дължи за периода от първия ден след изтичането на срока до датата на получаване от Комисията на подлежащите на възстановяване средства. Определеният от Комисията срок е изтекъл на 30 ноември 2010 г., поради което лихва за забава се дължи за периода от 1 декември 2010 г. до датата на окончателното плащане на дължимата сума.

44 По изложените съображения ответникът трябва да бъде осъден да възстанови на Комисията сумата 900 662,25 EUR заедно с лихва за забава в размер на 2,50 % годишно, считано от 1 декември 2010 г. до окончателното плащане на дължимата сума, което съответства на лихва за забава в размер на 61,69 EUR на ден.

По съдебните разноски

45 Съгласно член 134, параграф 1 от Процедурния правилник загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. Тъй като ответникът е загубил делото, той следва да бъде осъден да заплати съдебните разноски съгласно направеното от Комисията искане.

По изложените съображения

ОБЩИЯТ СЪД (трети разширен състав),

реши:

1) **Осъжда McCarron Poultry Ltd да възстанови на Европейската комисия сумата 900 662,25 EUR заедно с лихва за забава в размер на 2,50 % годишно, считано от 1 декември 2010 г. до окончателното плащане на дължимата сума.**

2) **Осъжда McCarron Poultry Ltd да заплати съдебните разноски.**

Papasavvas Labucka Wetter

Bieliūnas Kreuschitz

Обявено в открито съдебно заседание в Люксембург на 25 май 2016 година.

Подписи